

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Вищий державний навчальний заклад України

«Українська медична стоматологічна академія»

Інститут психології та соціального захисту

Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Донецький національний університет (м.Вінниця)

Національний фармацевтичний університет

Полтавський національний педагогічний університет

імені В.Г. Короленка

З нагоди 95-річчя ВДНЗУ «УМСА»

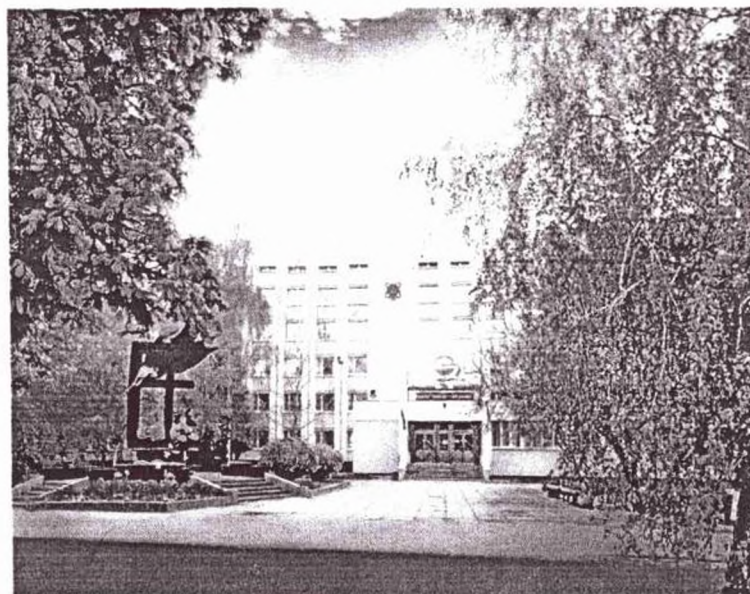
ЗБІРНИК СТАТЕЙ

І Всеукраїнської науково-практичної конференції

з міжнародною участю

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ,
ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ, ПСИХОЛОГІЇ
І ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

(11-12 травня 2016 року)

ПОЛТАВА

2016

Висновки. Таким чином, кейс-метод може бути з успіхом застосований при навчанні студентів з англійською мовою викладання. Застосування кейс-методу дозволяє досягти більш високого рівня успішності в порівнянні з класичними методами навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Покушалова Л. В. Метод case-study как современная технология профессионально-ориентированного обучения студентов / Л.В. Покушалова // Молодой ученый. – 2011. – № 5, Т. 2. – С. 155-157.
2. Пометун О. І. та ін. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. За ред. О. І. Пометун. – К. : Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с. (24)
3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія / Ю.М. Рашкевич. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 168 с.
4. Crowe S. The case study approach[Electronic resource] / S. Croewe, Cresswell K., Robertson A. [et al.] // BMC Medical Research Methodology. – 2011. – Access mode : <http://bmcmedresmethodol.biomedcentral.com/articles/10.1186/1471-2288-11-100>

УДК: [611.018+611.013]:378.14

**В. І. Шепітько, О. Д. Лисаченко, Г. А. Єрошенко, Н. В. Борута,
О. В. Вільхова, Л. Б. Пелипенко, Н. Ф. Єрьоміна**

**Вищий державний навчальний заклад України «Українська
медична стоматологічна академія», м. Полтава**

ЗМІСТ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ

Принципи організації контролю й оцінювання знань, умінь і навичок студентів визначають направленість навчально-виховного процесу кожного навчального закладу. Підвищення якості підготовки спеціалістів з вищою освітою на сучасному етапі забезпечується значним посиленням контролю навчальної роботи, як важливого засобу управління процесом засвоєння та підвищення якості знань студентів. На кафедрі гістології, цитології та ембріології широко використовуються сучасні методи поточного, проміжного та підсумкового контролю знань, умінь і навичок студентів медичного та стоматологічного факультетів.

Ключові слова: *контроль, знання, уміння, навички, гістологія, цитологія, ембріологія.*

The principles of monitoring and evaluation of knowledge and skills students determine the orientation of the educational process of each institution. Improving the quality of training of specialists with higher education at the present stage provided a significant strengthening of the control of educational work, as an important means mastering process management and improve the quality of student learning. The Department of Histology, Cytology and Embryology widely used modern methods of current, intermediate and final control of knowledge and skills of students of medical and dental departments.

Keywords: *control, knowledge, abilities, skills, histology, cytology, embryology.*

Принципы организации контроля и оценки знаний, умений и навыков студентов определяют направленность учебно-воспитательного процесса

каждого учебного заведения. Повышение качества подготовки специалистов с высшим образованием на современном этапе обеспечивается значительным усилением контроля учебной работы, как важного средства управления процессом усвоения и повышения качества знаний студентов. На кафедре гистологии, цитологии и эмбриологии широко используются современные методы текущего, промежуточного и итогового контроля знаний, умений и навыков студентов медицинского и стоматологического факультетов.

Ключевые слова: контроль, знания, умения, навыки, гистология, цитология, эмбриология.

Підготовка висококваліфікованих кадрів охорони здоров'я – одне з пріоритетних завдань кожної держави [2, с. 8]. Саме тому, удосконалення медичної освіти, підвищення якості медичної допомоги – найважливіша потреба сьогодення, коли Україна стала на шлях ринкових відносин [7, с. 60]. Мотивацією до навчальної діяльності студентів-медиків, яка направлена на придбання глибоких знань та отримання диплому, є бажання стати конкурентоздатним фахівцем та забезпечити успішну професійну діяльність у майбутньому [5, с. 241]. Вирішення проблеми підвищення якості підготовки майбутніх медиків на сучасному етапі передбачає значне поліпшення контролю навчальної роботи в виші, як важливого засобу управління процесом навчання. Контроль стимулює навчання та впливає на поведінку студентів, спроби зменшити контроль призводять до зниження якості навчання.

Метою роботи було визначення змісту контролю знань, умінь і навичок студентів медичного та стоматологічного факультетів на кафедрі гістології, цитології та ембріології.

Контроль навчальної роботи й оцінки знань студентів повинен мати об'єктивний характер та включати принципи:

- 1) індивідуального характеру перевірки й оцінки знань;
- 2) систематичності і системності перевірки й оцінки знань;
- 3) диференційованої оцінки успішності навчання;
- 4) єдності вимог викладачів до студентів з урахуванням діючих освітніх стандартів;
- 5) об'єктивності та гласності, що полягає в доведенні результатів контролю до відома студентів.

При перевірці **знань** студентів встановлюється засвоєння:

- 1) фактів та відмінностей між ними;
- 2) наукових проблем;
- 3) фундаментальних понять, визначень та їх практичне застосування;
- 4) основних правил, закономірностей і законів;
- 5) теорій, встановлених фактів, основних положень, доказів, висновків.

Перевірка **вмінь** передбачає визначення володіння: фактами, поняттями, правилами, закономірностями, законами та теоріями.

Перевірка **навичок** включає: побудову і здійснення алгоритму операцій для виконання конкретних дій у структурі вміння; моделювання

практичного виконання дій, що входять до складу відповідного вміння; самоаналіз результатів виконання дій.

Зважаючи на вказані вимоги, оцінка наявних знань та вмінь, навичок і засвоєних видів діяльності мусить бути об'єктивною [3, с. 88; 4, с.176].

Видами контролю знань на кафедрі гістології, цитології та ембріології є:

- поточний контроль;
- контроль змістових модулів;
- підсумковий модульний контроль (ПМК);
- семестрова підсумкова атестація (СПА) – іспит.

Поточний контроль знань (під час практичних занять) включає:

- перевірку виконання самостійних (домашніх) завдань;
- розв'язування тестів I рівня;
- усне опитування;
- розв'язування тестів II рівня;
- вирішення ситуаційних задач з бази даних “Крок 1”;
- діагностику та замальовування гістологічних препаратів.

Контроль змістових модулів:

- діагностика 2 мікропрепаратів;
- 2 теоретичні питання;
- 10 тестових завдань з бази даних “Крок 1” (з поясненням відповіді).

Підсумковий модульний контроль (ПМК):

• Допуском до складання підсумкового модуля є засвоєння практичних навичок (діагностика мікропрепаратів).

• ПМК – розв'язування 50 тестових завдань з банку даних ліцензійного іспиту “Крок 1” (письмово).

Підсумкова семестрова атестація (іспит):

• Складається в кінці вивчення дисципліни і проходить в усній формі.

• Допуском до складання іспиту є розв'язування 50 тестових завдань з банку даних ліцензійного іспиту “Крок 1”.

• До складу екзаменаційного білета входить 3 теоретичні питання, 4 мікропрепарати та електронограми.

Під час навчання на кафедрі гістології, цитології та ембріології студент повинен опанувати наступними практичними навичками і вміннями:

1. Інтерпретувати мікроскопічну та субмікроскопічну структуру клітини.

2. Визначати критичні періоди ембріогенезу, вади розвитку людини.

3. Інтерпретувати закономірності ембріонального розвитку людини.

4. Трактувати мікроскопічну будову різних органів людини в аспекті взаємовідношень тканин, що входять до їх складу в різні вікові періоди, а також в умовах фізіологічної та репаративної регенерації.

5. Пояснювати основні принципи організації різних тканин, їх взаємодію.

6. Розрізняти на гістологічних препаратах формені елементи крові, інтерпретувати гемограму та лейкоцитарну формулу.

7. Тракувати основні механізми формування імунної відповіді організму.

8. Аналізувати вікові особливості функцій організму та їх регуляцію.

9. Вміти ідентифікувати різні органи травної системи.

10. Інтерпретувати статеві, вікові та індивідуальні особливості будови організму людини.

Усне опитування досить широко використовують у традиційній системі перевірки та оцінювання навчальних досягнень студентів, воно полягає в постановці запитань за змістом навчального матеріалу та оцінюванні їхніх відповідей. За своїм характером усне опитування може бути індивідуальним і фронтальним, простим і складним [1, 157]. Усне опитування на заняттях з гістології, цитології та ембріології полягає в детальному розборі матеріалу, виявленні недопрацювань студентів при самостійній підготовці та донесення до їх свідомості не зрозумілих при вивченні кожної теми фактів.

Окрім усного опитування студентів на практичних заняттях широко використовується тестовий контроль знань, загально відомими перевагами якого є:

- уніфікованість та стандартизованість;
- можливість одночасно охопити контролем всіх студентів;
- можливість вести контроль по всьому матеріалу, а не вибірково;
- отримання результату тестування відразу після його проведення.

Розробка тестових завдань з гістології, цитології та ембріології для поточного і проміжного контролю була здійснена на основі критеріїв, що визначають якість тестового матеріалу: надійність, валідність, точність, об'єктивність. На кафедрі створений банк тестових завдань по всім темам, що вивчаються на практичних заняттях згідно навчальної програми. Тести розроблені українською, російською та англійською мовами і диференціюються по ступеню складності (тести I та II рівнів). Метою використання тестових завдань в оцінюванні навчальної діяльності студентів є не тільки оцінка інформації, якою володіє студент, але й уміння використовувати засвоєні знання, важливо, щоб студент дійшов висновку, зробив припущення, або вибрав порядок дій для застосування своїх знань. Кафедрою створений банк ситуаційних задач з бази даних "Крок 1", який використовується для контролю змістових та підсумкових модулів [6, 165].

Основними критеріями оцінювання знань, умінь та навичок студентів, що навчаються на кафедрі є наступні:

1) **“відмінно”** – студент повинен засвоїти не менше 90% знань з предмету. Контроль проводиться у вигляді усного опитування, тестування та розв'язання ситуаційних задач. Студент вміє користуватися мікроскопом, правильно визначає, діагностує та замальовує мікропрепарати, вміє описувати електронограми.

2) “добре” – студент повинен володіти знаннями з даної теми в обсязі не менше 80%. Допускаючи несуттєві помилки коригує їх, відповідаючи на навідні запитання чи розв’язуючи ситуаційні та тестові задачі. Вміє користуватися мікроскопом, правильно визначати, діагностувати та замальовувати мікропрепарати, вміє описувати електронограми.

3) “задовільно” – студент володіє знаннями з предмету в обсязі не менше 65% та практичними навичками не менше чим на 80%. При цьому допускає суттєві помилки, які не може усунути відповідаючи на навідні запитання чи розв’язуючи ситуаційні та тестові задачі. Відповіді нечіткі, студент не вкладається у відведений час. Вміє користуватися мікроскопом, правильно визначає, діагностує та замальовує мікропрепарати, вміє описувати електронограми.

4) “незадовільно” – студент не засвоїв обов’язковий мінімум знань з дисципліни в межах 50%. Нездатний відповісти на навідні запитання, оперує неточними формулюваннями. Мова без певного літературного стилю. Практичні навички засвоїв менше чим на 50%.

Реалії сучасного життя вимагають від студента-медика отримання якісних знань, опанування професійними навичками, засвоєння вмінь аналізувати, робити висновки, приймати рішення та відповідати за них. Досягти цього можливо лише за умов успішного поєднання в навчальному процесі сучасних методик подачі матеріалу та використання різноманітних методів контролю знань.

ЛІТЕРАТУРА

5. Лузан П. Г. Методи контролю в системі активізації навчання студентів / П. Г. Лузан // Науковий вісник Національного аграрного університету: зб. наук. пр. – К., 2003. – Вип. 67. – С. 157-169.
6. Передерий В.Г. Болонский процесс и будущее Украины / В.Г. Передерий // Therapia. – 2010. – № 2 (44). – С.8-10.
7. Приходько В.В. Педагогічний контроль у вищій школі: Навчальний посібник / В.В. Приходько, В.Г. Вікторов – Д. : Національний гірничий університет, 2009. – 150 с.
8. Шепітько В.І. Методи контролю знань студентів на кафедрі гістології, цитології та ембріології в умовах кредитно-модульної системи / В.І. Шепітько, О.Д. Лисаченко, Г.А. Єрошенко / Матер. навч.-метод. конф. Актуальні проблеми підготовки медичних кадрів. – Полтава, 2007. – С.174-176.
9. Шепітько В.І. Сучасний підхід до викладання гістології, цитології та ембріології студентам за спеціальністю «лікувальна справа» / В.І. Шепітько, О.Д. Лисаченко, Г.А. Єрошенко // Матер. навч.-наук. конф. з міжнар. уч. «Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах». – Полтава, 2014. – С. 241-242.
10. Шепітько В.І. Переваги тестового контролю знань з гістології, цитології та ембріології за умов кредитно-модульної системи навчання / В.І. Шепітько, О.Д. Лисаченко, Г.А. Єрошенко // Матер. навчаль.-метод. конф. "Нові напрямки впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих медичних і фармацевтичному навчальних закладах України III-IV рівнів акредитації". – Тернопіль, 2011. – с.165-166.
11. Щупіленко І.М. Де навчитися учителю майбутнього медика / І.М. Щупіленко // Внутрішня медицина. – 2010. – № 1 (19). – С. 60-63.

<i>І. І. Старченко, Н. В. Рибко, Б. М. Филенко, О. К. Припуцький, С. А. Проскурня. Мова і аспекти викладання патоморфології студентам-іноземцям.....</i>	232
<i>Л.М. Тихонова. Некоторые вопросы формирования личности будущего врача.....</i>	235
<i>Н. Д. Толкачова. Различные формы и методы в педагогической науке.....</i>	238
<i>Т. В. Тукова. Взаимодействие противоположностей как источник эволютивных изменений в современном русском языке.....</i>	241
<i>Т. В. Філат, М. Ю. Сидора, О. С. Запорожець. Особливості роботи зі студентами різної національної приналежності.....</i>	246
<i>Л. В. Фоміна, Т. В. Скорбач, І. І. Кулікова. Виховання високої культури мови — основне завдання мовної освіти.....</i>	250
<i>А. З. Цисык. Греческие изосемантические лексемы в медицинской терминологии.....</i>	255
<i>А. З. Цисык. О содержании и структуре курса древнегреческого языка для студентов медицинского вуза (к постановке проблемы).....</i>	261
<i>А. В. Шарун. Применение когнитивных технологий обучения в процессе преподавания медицинской микробиологии.....</i>	269
<i>Н. М. Шеверницька, В. М. Кузнецова. Використання технологій педагогічного дизайну на заняттях з іноземної мови у ВНЗ.....</i>	273
<i>В. Д. Шейко, С. В. Должковий. Застосування кейс-методу в процесі навчання студентів з англійською мовою викладання на кафедрі хірургічного профілю.....</i>	278
<i>В. І. Шепітько, О. Д. Лисаченко, Г. А. Єрошенко, Н. В. Борута, О. В. Вільхова, Л. Б. Пелипенко, Н. Ф. Єрьоміна. Зміст контролю знань, умінь і навичок студентів на кафедрі гістології, цитології та ембріології.....</i>	281
<i>Б. І. Шуневич. Основні завдання студентського навчально-перекладацького центру.....</i>	286
<i>О. Д. Ящук. Принципи навчання латинської мови для студентів медичних вузів.....</i>	289
<i>Lisa Weiss. Narrating the past through stop-motion video.....</i>	292